

A Fővárosi Törvényszék Munkaügyi Kollégiuma a dr. T. Tóth Balázs ügyvéd () által képviselt **dr. Kovács András György** () felperesnek a dr. Kun Péter () által képviselt **Kúria** (1055 Budapest, Markó u. 16.) alperessel szemben **munkáltatói intézkedés semmissége megállapítása** iránt indított perében meghozta az alábbi

Í T É L E T E T

A bíróság megállapítja, hogy a 2024. november 27. napján kelt 2024.El.VI.A.113/18. számú elnöki intézkedés semmis.

Ezt meghaladóan a keresetet elutasítja.

A bíróság kötelezi az alperest, hogy 15 napon belül fizessen meg a felperesnek 1.650.000.- Ft (azaz egymillió-hatszázötvenezer forint) és 445.500.- Ft (azaz négyszáznegyvenötezer-ötszáz forint) áfa perköltséget.

Tájékoztatja a bíróság a feleket, hogy a másodfokú bíróság a fellebbezést tárgyaláson kívül bírálja el, kivéve, ha a felek bármelyike tárgyalás tartását kéri, a bíróság azt indokoltnak tartja, vagy a tárgyaláson fogatosítható bizonyítást kell lefolytatni. A fellebbező félnek a tárgyalás tartására irányuló kérelmét a fellebbezésében kell előterjeszteni. A fellebbező fél ellenfele a fellebbezés kézbesítésétől számított 15 napon belül tárgyalás tartását kérheti.

A felek kérelmére sem kell tárgyalást tartani, ha a fellebbezés csak a perköltség viselésére vagy összegére, illetve a meg nem fizetett illeték vagy az állam által előlegezett költség megfizetésére vonatkozik, vagy csak a teljesítési határidővel kapcsolatos, illetve, ha a fellebbezés csak az ítélet indokolása ellen irányul.

I N D O K O L Á S

A per alapjául szolgáló tényállás

- [1] Felperes 2012. október 1. napjától megbízással vezetett tanácsot a Kúrián, majd 2013. december 1. napján kapott kinevezést a tanácselnöki tisztségre; a perbeli időszakban a Közigazgatási Kollégium III. számú tanácsát vezette.

- [2] 2023. év során felperes a Közigazgatási Kollégium ülésein észrevételeket terjesztett elő mind szóban, mind írásban az ügyelosztási renddel összefüggésben, - egyebek mellett arról – hogy annak átmeneti rendelkezéseket kellene tartalmaznia a felosztatott II. tanács folyamatban lévő és újra induló ügyeivel kapcsolatban.
- [3] 2024. január és áprilisa között két tanulmányt írt, „*A muszáj Herkules, avagy a bírói véleménynyilvánítás (tájékoztatás) kötelezettsége*” és „*Elfogy a levegő, avagy magyarázat mindenre*” címmel; amelyek tervezetét 2024. április 30. napján megküldött a Kúria elnökének. „*A muszáj Herkules, avagy a bírói véleménynyilvánítás (tájékoztatás) kötelezettsége*” című tanulmány megjelentetését a Kúria elnöke 2024. májusában megtiltotta, ezért az kéziratként lezárásra került, míg az „*Elfogy a levegő, avagy magyarázat mindenre*” 2024 augusztusban megjelent.
- [4] 2024. február 5. napján – felperes kérésére – a Közigazgatási Kollégium vezetője írásban meghatározza az ügyelosztási rend helyes értelmezését a felosztatott II. tanács folyamatban lévő és újra induló ügyei vonatkozásában.
- [5] 2024. február 21. napján felperes egy konkrét népszavazási ügyben (Knk.III.39.012/2024.) visszaküldte az aktát a kollégiumvezetőnek, ezzel összefüggésben megkereste – az álláspontja szerint téves szignálás folytán – érintett további tanácsokat, valamint nyilatkozattételre hívta fel a felet, hogy sérelmezi-e a törvényes bíróhoz való jogát.
- [6] 2024. március 27. napján – figyelemmel arra, hogy a felperes által nyilatkozat tételre felhívott fél kifogást terjesztett elő - felperes a 7. számú végzésével a fél kifogásának részben helyt adott és kötelezte a kollégiumvezetőt a törvényes szignálásra, figyelemmel arra, hogy megítélése szerint az általa vezetett tanács nem tekinthető törvényes tanácsnak az ügyben.
- [7] 2024. július 2. napján a Kúria integritásfelelőse 2024.El.IV.O.1/10. szám alatt integritási jelentést tett – egyebek mellett - a Knk.III.39.012/2024/7. számú végzéssel, valamint a felperes által írt tanulmányokban rögzítettekkel összefüggésben és megállapította, hogy felperes a Kúria szervezeti integritását sértő magatartást tanúsított és javasolta felperessel szemben esetlegesen fegyelmi eljárás elrendelését, illetve a Bszi. 136. § (2) bekezdése alapján vezetői vizsgálat elrendelését.
- [8] 2024. szeptember 24. napján a Kúria elnöke elrendelte felperes tanácselnöki munkájának soron kívüli vezetői vizsgálatát, amelynek eredményeként 2024. november 6. napján vizsgálati jelentés készült.
- [9] A 2026. november 26. napján megtartott, a felperes soron kívüli vezetői vizsgálatáról készült vizsgálati jelentés és a vezetői értékelés ismertetéséről készült hangfelvétel alapján készített szó szerinti leirat – egyebek mellett - a következőket tartalmazza a Kúria elnöke részéről.
„E vizsgálati jelentés alapján én kénytelen vagyok fenntartani azt amit mondtam: önkényes magatartásokat tanúsított, bizonyos helyzetekben még vissza is élt azoknak az embereknek a kényszerű lojalitásával, akiknek a vezetője. Ugyanakkor a vizsgálati jelentés alapján, annak ellenére, hogy hogy ér véget az a jelentés, én általános jelleggel nem tudom felvetni azt a kérdést, hogy tanácselnök úr alkalmas e vagy nem... Tehát ezt én, ez a következtetésem ebből, ami rövidre zárva ugye azt jelenti, hogy vannak itt kifogásolható magatartás elemek, amelyeket a különböző vizsgálatok feltártak, ezek okot adnának arra, hogy valamilyen szankció kövesse őket, de a jogszabályok és ugye a jogszabályokkal összhangban álló Kúriai szabályzatok nem teszik lehetővé ezek szankcionálását. Tehát ilyen értelemben sem fegyelmi, sem pedig

alkalmasság kérdésében én semmilyen intézkedést nem teszek, semmilyen intézkedést nem tehetek. Tehát itt tulajdonképpen abba is hagyhatnám, itt pontot is tehetnék a mondat végére. De azért hogy ne kelljen egy újabb alkalommal összejönni, azért azt elmondom, hogy a pontig eljutottunk, hogy maga a vizsgálat eddig engedett és ennek nem lehet ilyen következménye. Viszont itt vannak azok a helyzetek, amelyek megint csak a szolgálati viszony keretében valamilyen munkáltatói intézkedést igényelnek, nem szankció jelleggel, mert az nem lehet, de azért azt a körülményt, hogy tulajdonképpen és itt, ahogy fogalmazott az észrevételeiben, például az ügyelosztási rendnél a Kúria elnöke és vezetőitől eltérően értelmezi ezeket... a Kúria összes tanácsának gyakorlatával ellentétesen értelmezi és ennek érvényt is szerez. Ez az, ami általánosságban igényel valamilyen vezetői intézkedést tudni illik azért a Kúriának is, mint minden bíróságnak valamilyen formában egységesen kell működnie. Úgyhogy én a következőkre jutottam. Az integritás jelentés alapján, a vizsgálati jelentés alapján és az itt megbeszéltek alapján figyelemmel arra, hogy jelen pillanatban a Kúria személyi helyzete ezt lehetővé teszi, a tanácselnöki kinevezése és minden ezzel kapcsolatos jogosultsága, tehát most a szolgálati viszonyra gondolok, jogosultsága érintetlenül hagyásával az SzMSz. 13. § (1) bekezdésében írt vezetői jogköreit – a (2) bekezdésére is kiterjedően – mindaddig, amíg a tanácsok vezetése anélkül is zavartalanul ellátható, de azért, hogy ez ne a levegőben lógjon, legfeljebb két évig megvonom azzal, hogy ezt a döntést egy év múlva felülvizsgálom. Ez ellen az intézkedés ellen értelemszerűen munkaügyi bírósághoz fordulhat, nyilván értelemszerűen attól az időponttól, amikor a leírt jegyzőkönyv mellékletét is megkapja.”

- [10] 2024. november 27. napján a Kúria elnöke a 2024.El.VI.A.113/18. számú Elnöki intézkedésével felperes vezetői jogköreit azonnali hatállyal megvonta az alábbi indokolással. „A két jelentésben feltárt tényekre tekintettel, továbbá a vizsgálati jelentés ismertetése során elhangzottakra figyelemmel a vezetői vizsgálat eredményének ismertetését követően tanácselnöki kinevezése és minden ezzel kapcsolatos jogosultsága érintetlenül hagyásával a Kúria Szervezeti és Működési Szabályzatáról szóló 14/2021. számú elnöki utasítás (SZMSZ) 13. § (1) bekezdésében írt vezetői jogköreit – a (2) bekezdésre is kiterjedően – mindaddig, amíg a tanácsok vezetése anélkül is zavartalanul ellátható, de legfeljebb két évre azonnali hatállyal megvontam azzal, hogy ezt a döntést egy év múlva felülvizsgálom.”.
- [11] Felperes a 2026. november 26. napján megtartott, a felperes soron kívüli vezetői vizsgálatáról készült vizsgálati jelentés és a vezetői értékelés ismertetéséről készült hangfelvétel alapján készített szó szerinti leíratot 2024. december 2. napján vette kézhez.
- [12] Felperes ezt követően nem gyakorolta a tanácselnöki hatásköreit, a tanácselnöki értekezleteken nem vett részt illetménye és szabadsága változatlanul hagyása mellett.

A felperes keresete

- [13] Felperes keresetlevelében elsődlegesen annak megállapítását kérte, hogy az elnöki intézkedés semmis és kérte kötelezni az alperest arra, hogy felperest tanácselnöki munkakörben foglalkoztassa. Másodlagosan annak megállapítását kérte, hogy az alperesi elnöki intézkedés semmis, míg harmadlagosan - amennyiben a bíróság azt állapítja meg hogy az alperes elnökének hatáskörében állt az elnöki intézkedés meghozatala és annak van jogalapja, úgy az a rendeltetésszerű joggyakorlás követelményére ütközött. Kérte továbbá kötelezni alperest perköltségei viselésére.
- [14] A semmisség körében előadta, hogy az alperes elnökének 14/2021. számú Elnöki Utasítása, azaz az SzMSz nem jogszabály, jogi kötőereje nincsen, jogszabállyal nem lehet ellentétes és nem is származtatható belőle olyan kötelezettség, vagy szankció, amelyet jogszabály nem

szabályoz. Az elnöki intézkedésből egyébiránt nem is derül ki, hogy annak kiadására mely jogszabály alapján került sor, vagyis milyen jogszabályban meghatározott hatáskör gyakorolt

a Kúria elnöke az intézkedés meghozatala során, és mely jogszabály teszi lehetővé a felfüggesztést. Álláspontja szerint az alperes elnökének ilyen intézkedésre nem volt jogszabályi lehetősége, így a támadott jognyilatkozat semmis. Sem a Bszi., sem pedig a Bjt. nem ismeri a vezető vizsgálat eredményeként az elnöki intézkedés intézményét, egy szervezetszabályozó eszköz (SzMSz) pedig nem írhatja felül ezen jogszabályi rendelkezéseket, ez az alperes elnökének jogkörét nem bővítheti ki.

- [15] A kúriai tanácselnöki tisztségből fegyelmi szankcióként vagy alkalmatlanság esetén lehet megfosztani egy bírót, ilyenre a támadott intézkedés nem utal, azok létezését kifejezetten cáfolja, ugyanakkor nincs olyan hatáskör vagy eljárás, amelyben a fegyelmi szankció vagy az alkalmatlanságon kívül elmozdítható lenne a tanács elnöki tisztségéből egy bíró, és a vezetői jogkör megvonására, „felfüggesztésére” vonatkozó intézkedés sem ismert a jogszabályokban.
- [16] Az intézkedés továbbá sérti az Alaptörvény 26. cikk (1) bekezdését és a Bszi. 3. §-ában biztosítani rendelt bírói függetlenséget; a tanács elnöki hatáskör „felfüggesztése” útján az intézkedés az érdemi ítélezési tevékenységet is érinti, ami a Bjt. 37. § (5) bekezdésébe és az OBH utasítás 34. § (4) bekezdésében foglalt korlátba is ütközik.
- [17] Álláspontja szerint két alapvető kérdésben szükséges döntenie; mit jelent a bírói függetlenséghez való jog, és ez milyen viszonyban áll a tanácselnöki tisztség sérthetetlenségével, és ezek alapján mennyiben sérti a bírói függetlenséget egy tanácselnök esetleges jogsértő elmozdítása felfüggesztés útján, valamint, hogy van e hatásköre a Kúria elnökének a tanácselnök elmozdítására, ha igen, akkor milyen feltételekkel, és ezek alapján a per tárgyát képező esetben jogszerűnek tekinthető-e az elnöki intézkedés.
- [18] Az első kérdéssel összefüggésben előadta, hogy a bírakat tisztségükből csak sarkalatos törvényben meghatározott okból és eljárás keretében lehet elmozdítani. Utalt e körben a 4/2014. (I.30.) AB határozatban foglaltakra. Kitért továbbá arra is, hogy az Európai Unió bírósága több ítéletben is megerősítette, hogy az elmozdíthatatlanság a bírói függetlenség garanciája, amely az ítélelhozatal feladatával megbízott személyek védelmére szolgál.
- [19] Felperes esetében a tanácselnöki pozícióból történő „felfüggesztése” valójában a pozícióból történő elmozdítását eredményezte. Noha a vele szemben indított eljárás formailag vezetői alkalmasságának vizsgálatára irányult, a tanácselnöki tisztségből történő elmozdítását ténylegesen nem a szakmai alkalmatlanság megállapítása eredményezte. Az alkalmatlanságon kívül a tanácselnöki tisztségéből csak fegyelmi eljárás keretében lehet elmozdítani egy bírót, a felperes elmozdítására azonban nem fegyelmi eljárás keretében került sor, így felmerül, hogy vele szemben bújtatott módon alkalmaztak fegyelmi szankciót a fegyelmi eljárás biztosítékait mellőzve.
- [20] Ismertette továbbá a tanácselnök hatásköreit a tanács vezetése és szervezése körében, valamint, hogy milyen, a tételes jogban ismert feltételei vannak a tanácselnök elmozdításának. Álláspontja szerint sem Bszi., sem a Bjt. nem ismeri a vezetői vizsgálat eredményeként az elnöki intézkedés intézményét, ugyanígy a tanácselnöki munkakör gyakorlásának „felfüggesztésére” semmilyen Bszi. vagy Bjt. szabály nem biztosít lehetőséget. Mivel vezetői vizsgálat nem állapított meg szakmai alkalmatlanságot felperes esetében, a fegyelmi eljárás kezdeményezésének lehetősége kizárt volt, ezért felperes munkaköréből való elmozdítására nem volt a Kúria elnökének hatásköre. A „felfüggesztés”, mint lehetőség nem véletlenül nem

szerepel a sarkalatos törvényekben, hiszen egy ilyen megoldás a folyamatos kontrollt és befolyást biztosítana a Kúria elnökének az ítélezés tartalma felett; ez pedig az Alaptörvény jogállamiság rendelkezésétől, a bírói függetlenségen és elmozdíthatatlanságon át, a hatalommegosztás elvéig mindent sértene.

- [21] A harmadlagos kereseti kérelmével összefüggésben arra hivatkozott, hogy amennyiben lett volna ilyen intézkedés meghozatalára hatásköre az alperes elnökének, úgy az a joggal való visszaélés tilalmába ütközött; annak mögöttes indoka a felperes és az alperes elnöke közötti szakmai nézeteltérés volt. Figyelemmel arra, hogy sem fegyelmi eljárás keretében nem tudta felperest pozíciójából elmozdítani, sem pedig alkalmatlanság nem merült fel felperes oldalán, csupán a támadott intézkedéssel tudta felperes szakmai álláspontját elnyomva őt tanácselnöki pozíciójából eltávolítani.

Az alperes ellenkérelme

- [22] Az alperes ellenkérelmében a kereset teljes egészében történő elutasítását kérte.
- [23] Indoklásul előadta, hogy a Bszi. 117. § (1) bekezdése a Kúria elnökének feladatai között többek között rögzíti azt is, hogy gondoskodik a Kúrián az ügyviteli és igazgatási szabályok megtartásáról, továbbá irányítja és ellenőrzi a Kúria bírósági vezetőinek igazgatási tevékenységét. Azt, hogy egy bírósági vezetőnek milyen feladatokat kell ellátnia taxatív módon semmilyen jogszabály nem rögzíti. A tanács elnökére vonatkozóan Bszi. 126. §-a csupán egy mondatot tartalmaz, amely szerint vezeti a tanácsot és szervezi annak munkáját. Ez a megfogalmazás csupán annyit jelent, hogy minden tanácsot tanácselnök vezet, de nem minden tanácselnök vezet tanácsot. A Kúria elnöke, mint a bírósági vezetők igazgatási tevékenységét irányítani jogosult vezető nyilvánvalóan dönthet arról, hogy mely tanácselnökök látják el a tanács vezetését.
- [24] Jelen esetben a K.III. tanács működése szempontjából legoptimálisabb helyzet kialakítása szempontjából a Kúria elnöke dönthetett úgy, hogy célszerűbb, ha a tanács irányítását meghatározott ideig a tanácsban levő három kinevezett tanácselnök közül kettő látja el. Ezt megtehetette a soron kívüli vezetői vizsgálatra tekintet nélkül is, ha a Bszi. 117. § (1) bekezdés k) pontja szerinti irányítási jogkörében úgy ítéli meg, hogy az a tanács kiegyensúlyozott munkája érdekében célszerű.
- [25] Alperes számára értelmezhetetlen a felperes keresetének arra vonatkozó állítása, amely szerint „felfüggesztették”, elmozdították a tanácselnöki beosztásából. Felperes ugyanis továbbra is kinevezett tanácselnök, tanácselnöki illetményben részesül, az pedig, hogy konkrétan milyen feladatokat kell ellátnia a bírósági vezetőként a Kúria elnöke határozza meg a jogszabályi keretek között.
- [26] Álláspontja szerint a bírói függetlenség és elmozdíthatatlanság kérdése fel sem merülhet egy vezetői kinevezés kapcsán, hiszen ezek a bírói státuszhoz kapcsolódnak. Ugyancsak téves az ítélezési tevékenységet, az ítélező tanácsban aktuálisan ellátott feladatokat azonosan kezelni a vezetői feladatokkal.
- [27] Hangsúlyozta, hogy a támadott intézkedés meghozatalára kifejezetten nem a vezetői vizsgálat eredményeként (jogkövetkezményeként) került sor, a Kúria elnöke a Bszi. 117. §-ában rögzített jogkörében eljárva egy hosszabb folyamat eredményeként látta úgy, hogy a K.III. tanács irányítását átmenetileg két tanácselnökkel kívánja ellátni. Mindezek alapján megállapítható, hogy az elnöki intézkedés semmisségét eredményező jogszabálysértés nem történt.

A bíróság döntése és annak jogi indokai

A másodlagos kereset megalapozott

A bíróságok szervezetéről és igazgatásáról szóló 2011. évi CLXI. törvény (Bsz.) 8. § (1) Senki sem vonható el törvényes bírójától.

(2) A törvény által rendelt bíró az eljárási szabályok szerint a hatáskörrel és illetékességgel rendelkező bíróságon működő, előre megállapított ügyelosztási rend alapján kijelölt bíró.

9. § (1) Az ügyelosztási rendet – a bírói tanács és a kollégium véleményének ismeretében, a Kúria esetében a bírói tanács és a kollégium egyetértésének megfelelően – a bíróság elnöke, a törvényszéken és a járásbíróságon a törvényszék elnöke határozza meg.

(2) Az ügyteher megoszlását érdemben befolyásoló, előre nem látható körülménybekövetkezését követő harminc napon belül – az (1) bekezdés megfelelő alkalmazásával – az ügyelosztási rendet felül kell vizsgálni.

(3) Ha a bírót a bíróságra az ügyelosztási rend meghatározását követően rendelik ki, azügyelosztási rendet ennek megfelelően ki kell egészíteni.

10. § (1) A törvényes bíróhoz való jog érvényesítése érdekében az ügyelosztási rendet úgy kell összeállítani, hogy abból előzetesen megállapítható legyen, hogy az adott ügyben mely tanács jár el, ideértve azt is, hogy a tanács, illetve a tanács tagjának akadályoztatása esetén ki jár el helyette. Az ügyelosztási rend tartalmazza, hogy az adott bíróságon milyen összetételű és számú tanácsok működnek, a bírák, a tanácsok – ideértve a kirendeléssel foglalkoztatott bírákat is – és a törvényben meghatározott ügyben az egyesbíró hatáskörében eljáró bírósági titkárok melyik ügycsoportba tartozó ügyeket intézik, akadályoztatásuk esetén ki jár el helyettük, az ügyek elosztására melyik bírósági vezető jogosult, továbbá, hogy az ügyek elosztása milyen módon történik. Ha a járásbíróság szervezeti egységeként törvénykezési hely működik, az ügyelosztási rend tartalmazza, hogy a járásbírósági székhely és a törvénykezési hely között az ügyek elosztása milyen módon történik. Az ügyelosztási rend a tárgyalási tevékenységet folytató bírósági vezetők által tárgyalt ügyek körét és az ezekre vonatkozó elosztási módot is magában foglalja.

(2) A Kúria elnöke egy vagy több szakágot érintően, az érintett kollégium véleményét kikérve dönthet úgy, hogy a 24. § (1) bekezdésében megjelölt egyes eljárásokban kizárólag öttagú tanácsok járnak el. Ezt a Kúria ügyelosztási rendjében meg kell jelölni. A Kúria ügyelosztási rendjében meg kell jelölni azt is, hogy az önkormányzati tanács, a jogegységi panasz tanács tagjaként mely bírák járnak el.

(3) Az ügyelosztási rend kialakítása és felülvizsgálata során figyelemmel kell lenni különösen

- a) az ügyek jelentőségére, munkaigényességére,*
- b) az ügyérkezés statisztikai adataira, az arányos munkateher megvalósítására,*
- c) a bírászkodás időszerűségének követelményére,*
- d) az egyes bírák különös szakértelmére,*
- e) az ügy tárgya szerinti szakosodásra.*

(4) A Kúria ügyelosztása tekintetében a következő szempontoknak kell érvényesülniük:

- a) az elektronikus úton beérkezett ügyek lajstromozása során az ügy automatizáltan, emberibeavatkozás nélkül kap ügyszámot,*
- b) az ügyben eljáró tanács kijelölése az ügyek elosztására vonatkozó, előre meghatározott, objektív feltételek szerinti módszerrel történik,*

- c) az ügyben eljáró tanács kijelölését követően a kijelölt tanács tagjai közül az ügyet tárgyalóítélkező tanács tagjai elektronikus rendszerrel, automatikusan, előre meghatározott algoritmus útján kerülnek kijelölésre,
- d) az eljárásban részt vevő felek számára biztosítani kell az ügyek elosztására vonatkozó szabályok betartásának ellenőrzését.
- (5) A Kúria esetében a 11. § (2) bekezdése nem alkalmazható, a Kúria ügyelosztási rendjétől a következő esetekben lehet eltérni:
- a) az ügy elbírálásából kizárt bíró helyett más bíró kijelölése érdekében,
- b) ügyek egyesítése esetén,
- c) az egyenletes munkateher biztosítása érdekében,
- d) ügyeleti, készenléti rend idején vagy a Kúria működését befolyásoló rendkívüli eseményidején az ügy időszerű elbírálásának biztosítása érdekében.
- (6) A Kúria ügyelosztási rendjétől való eltérés esetén is biztosítani kell a (4) bekezdésben foglaltak érvényesülését.
- (7) A Kúria ügyelosztási rendszere ügynként naplózza az ügyelosztás teljes folyamatát, amelyet a Kúria a honlapján közzétesz. A naplózás során rögzítésre kerülnek a (4) bekezdés szerinti szempontok érvényesítésének adatai, valamint ha az (5) bekezdés szerinti eltérésre sor kerül, annak indokai.

126. § A tanácselnök vezeti a tanácsot, és szervezi annak munkáját.

127. § (2) A tanácselnököt határozatlan időre kell kinevezni.

138. § A bírósági vezetői tisztség megszűnik: a)

a megbízási időtartam leteltével,

b) a bírói szolgálati viszony megszűnésével,

c) közös megegyezéssel,

d) lemondással,

e) felmentéssel,

f) ha a határozott időre kinevezett bírósági vezető által vezetett bírói testület, szervezeti egység vagy szervezet megszűnik, vagy

g) ha a bírót kérelmére rendelkezési állományba helyezik.

140. § (1) Ha a 136. § szerinti bírósági vezetői vizsgálat a bírósági vezető alkalmatlanságát állapította meg, a bírósági vezetőt vezetői tisztségéből azonnali hatállyal fel kell menteni.

117. § (1) k) A Kúria elnöke irányítja és ellenőrzi a Kúria bírósági vezetőinek igazgatási tevékenységét és elvégzi vezetői vizsgálatukat.

A bírák jogállásáról és javadalmazásáról szóló 2011. évi CLXII. törvény (Bjt.) 124. § (1) A fegyelmi vétséget elkövető bíróval szemben kiszabható fegyelmi büntetések: a) feddés,

b) megrovás,

c) egy fizetési fokozattal való visszavetés,

d) két fizetési fokozattal való visszavetés,

e) vezetői tisztségből való felmentés,

f) bírói tisztségből való felmentés indítványozása.

(1a) A Kúria bírója esetében az egy fizetési fokozattal való visszavetés fegyelmi büntetés helyett legfeljebb egyévi, két fizetési fokozattal való visszavetés helyett legfeljebb kétévi időtartamra illetménycsökkentés fegyelmi büntetést kell kiszabni, a csökkentés mértéke az illetmény öt százalékáig terjedhet.

A bíróságok igazgatásáról rendelkező szabályzatról szóló 6/2015. (XI. 30.) OBH utasítás (OBH utasítás) 1. § Az igazgatási intézkedésre jogosult által gyakorolt azon egyszeri vagy ismétlődő tevékenységeknek az összessége, amelyek biztosítják a bíróságok hatékony működéséhez és az időszerű, magas színvonalú ítélkezési tevékenység gyakorlásához szükséges személyi és tárgyi feltételeket.

2. § A bírósági igazgatás célja, hogy az OBH elnökének a stratégiai célkitűzései alapulvételével, a központi igazgatás eszközeinek és módszereinek megfelelően egységesen meghatározza a bíróságok felelős vezetésének, működésének, felügyeletének, ellenőrzésének általános és konkrét szabályait, a bíróságok eredményes, időszerű, szolgáltató jellegű tevékenységéhez szükséges.

23. § (1) Az igazgatási intézkedésre jogosult a hatályos jogszabályi rendelkezések alapján az OBH elnökének az igazgatási irányítása körébe tartozó eszközök keretei között és a stratégiai célkitűzéseit figyelembe véve felel az általa vezetett bíróság vagy szervezeti egység hatékony és időszerű működéséért, a magas szakmai színvonalon végzett igazságszolgáltatási tevékenységet biztosító tárgyi és személyi feltételek gazdaságos, átlátható és arányos megteremtéséért.

34. § (1) A bíróság elnöke az igazgatási feladatok ellátása során az ügymenet rendjének, valamint az igazgatási feladatok végrehajtásának menete szabályozása végett a jelen szabályzat 33. § (1) bekezdés d) pontja szerint intézkedést hoz: a) meghatározott feladathoz kapcsolódó, átfogó jelleggel vagy

b) igazgatási tárgyú egyedi esetben.

(2) Az intézkedés az irányítás eszköze, amellyel a bíróság elnöke az időszerű, hatékony ítélkezés feltételeit elősegíti, az ellenőrzést átláthatóvá és kiszámíthatóvá teszi.

A Polgári perrendtartásról szóló 2016. évi CXXX. törvény (Pp.) 24. § (1) A bíróság a hatáskörének hiányát hivatalból veszi figyelembe. Ha azonban a hatáskör a per tárgyának az értékétől függ, az írásbeli ellenkérelem előterjesztését követően a hatáskör hiánya figyelembe nem vehető.

Bjt. 145. § (1) A bíró a szolgálati viszonyából eredő igénye érvényesítése érdekében szolgálati jogvitát kezdeményezhet. A munkáltatói jogkör gyakorlójának a mérlegelési jogkörében hozott döntése ellen jogvita csak abban az esetben kezdeményezhető, ha a munkáltató a döntésének a kialakítására irányadó jogszabályokat megsértette.

(2) A szolgálati jogvitában a 146. §-ban foglalt kivétellel a szolgálati bíróság jár el.

146. § (1) Az e törvény által a szolgálati bíróság hatáskörébe nem utalt szolgálati jogvitában a törvényszék munkaügyi perben jár el.

[28] A bíróság elsődlegesen – a Pp. 24. § (1) bekezdése alapján hivatalból – hatáskörének esetleges hiányát vizsgálta. Ennek során megállapította, hogy felperes keresete a Bjt. 146. § (1) bekezdése alapján, mint a szolgálati bíróság hatáskörébe nem utalt, azonban a felperes szolgálati viszonyából eredő igény érvényesítése érdekében előterjesztett keresetnek minősül, amely ellen az általános szabályok szerint van helye jogorvoslatnak. A felperes által támadott határozat ugyanis kihatott felperes bírói szolgálati jogviszonyára, azt lényegesen befolyásolta, figyelemmel arra, hogy az alperesi intézkedés megvonta a tanácselnöki hatásköreit.

[29] A bíróság – az alperes ezen irányú hivatkozására figyelemmel – másodlagosan rögzíti a bírósági igazgatás és a bírósági igazgatásra jogosultak tevékenységének, ezen belül az elnöki intézkedés jogintézményének célját. A fenti rendelkezések értelmében a bírósági igazgatás célja, hogy az OBH elnökének a stratégiai célkitűzései alapulvételével, a központi igazgatás eszközeinek és

módszereinek megfelelően egységesen meghatározza a bíróságok felelős vezetésének, működésének, felügyeletének, ellenőrzésének általános és konkrét szabályait, a bíróságok eredményes, időszerű, szolgáltató jellegű tevékenységéhez szükséges. Az igazgatási intézkedésre jogosult által gyakorolt azon egyszeri vagy ismétlődő tevékenységeknek az összessége, amelyek biztosítják a bíróságok hatékony működéséhez és az időszerű, magas színvonalú ítélkezési tevékenység gyakorlásához szükséges személyi és tárgyi feltételeket. Az igazgatási intézkedésre jogosult a hatályos jogszabályi rendelkezések alapján az OBH elnökének az igazgatási irányítása körébe tartozó eszközök keretei között és a stratégiai célkitűzéseit figyelembe véve felel az általa vezetett bíróság vagy szervezeti egység hatékony és időszerű működéséért, a magas szakmai színvonalon végzett igazságszolgáltatási tevékenységet biztosító tárgyi és személyi feltételek gazdaságos, átlátható és arányos megteremtéséért.

- [30] Nem vitatottan a Kúria elnöke irányítja és ellenőrzi a Kúria bírósági vezetőinek igazgatási tevékenységét és elvégzi vezetői vizsgálatukat; az elnöki intézkedés az irányítás eszköze, amellyel a bíróság elnöke az időszerű, hatékony ítélkezés feltételeit elősegíti, az ellenőrzést átláthatóvá és kiszámíthatóvá teszi.
- [31] Helyesen hivatkozott az alperes arra, hogy a Kúria elnöke – igazgatási jogköréből adódóan dönthet úgy, hogy a tanács irányítását meghatározott ideig a tanácsban lévő három kinevezett tanácselnök közül kettő látja el, amennyiben irányítási jogkörében úgy ítéli meg, hogy a tanács kiegyensúlyozott munkája érdekében az célszerű. Jelen perbeli esetben azonban a Kúria elnökének döntését nem a bíróság, ezen belül a tanács hatékonyabb működése indokolta, hanem a felperessel szemben lefolytatott eljárások során megállapított tények és felperes magatartásai.
- [32] A bíróság kiemeli, hogy az elmozdíthatatlanság bár valóban a bírói státuszhoz kapcsolódik, azonban nem jelenti azt, hogy a szigorú és kötelezően alkalmazandó jogszabályi előírásokkal körülbástyázott vezetői tisztségéből a bíró – a jogszabályok adta kereteken és lehetőségeken kívül – elmozdítható lenne.
- [33] A bíróság a rendelkezésére álló iratok és a felek nyilatkozatai alapján megállapította, hogy látszólag valóban nem került felperes a tanácselnöki tisztségéből elmozdításra figyelemmel arra, hogy a tanácselnöki kinevezése továbbra is fennáll, tanácselnöki illetményben részesül és jogosult a vezetői pótszabadságra, azonban a Kúria elnöke intézkedésével a valóságban ténylegesen elmozdította vezetői tisztségéből azáltal, hogy „vezetői jogköreit megvonta”. Felperes ugyanis – alperes által sem vitatottan – nem vezet tanácsot, nem szervezi annak munkáját, a tanácselnöki értekezleteken nem vesz részt.
- [34] A bíróság kiemeli továbbá, hogy a kinevezett tanácselnöki tisztséget, mint határozatlan időre létrejött vezetői tisztséget a mindenki által kötelezően alkalmazandó jogszabályi előírások szigorúan körülhatárolják; taxatív felsorolást tartalmaz a Bszi. 138. §-a a vezetői tisztség megszűnésének okairól, a Bszi. 140. § (1) bekezdése a vezetői alkalmatlanság miatti azonnali hatályú felmentéséről, továbbá a Bjt. 124. § (1) bekezdése a fegyelmi büntetésként kiszabható vezetői tisztségéből való felmentésről. Ezen eseteken túlmenően a tanácselnök a bírói szolgálati jogviszonyával, magatartásával, illetve alkalmatlanságával összefüggésben nem mozdítható el vezetői tisztségéből. Különösen nem az ügyelosztási rend eltérő értelmezése miatt.
- [35] A bíróság a Kúria elnökének tényállásban rögzített nyilatkozatából és az elnöki intézkedésben foglaltakból megállapította, hogy felperes vezetői jogkörének megvonására az integritási jelentés a vizsgálati jelentés és a soron kívüli vezetői alkalmassági vizsgálati jelentés ismertetésén a felperes részéről elhangzottakra figyelemmel, ebből következően azok

jogkövetkezményeként került sor. Ezt támasztják alá a Kúria elnökének azon megnyilatkozásai, amelyek szerint a felperesi kifogásolható magatartásokat szankció kellene, hogy kövesse, okot is adnának arra, azonban erre nincs jogszabályi lehetősége, ezért „vezetői intézkedés” keretében megvonja a vezetői jogköreit.

- [36] A bíróság utal ekörben arra, hogy vita esetén egy jognyilatkozat értelmezése a nyilatkozó feltehető akarátára, az eset összes körülményeire tekintettel a szavak általánosan elfogadott jelentése szerint történik. Ebből következően a Kúria elnöke nyilvánvalóan és félreérthetetlenül a felperesi magatartások és az ezek nyomán indult vizsgálatokban feltártakra tekintettel vonta meg felperes vezetői jogköreit. Az intézkedés ugyanis kizárólag a két jelentésben feltárt tényekre, továbbá a vizsgálati jelentés ismertetése során elhangzottakra hivatkozik és még csak utalásszerűen sem tartalmaz más, a fentiekől eltérő indokot, amely ne felperes magatartásával, az általa előadottakkal és a vele szemben lefolytatott eljárásokkal, hanem a bíróság, vagy a tanács hatékony, időszerű, kiegyensúlyozott működésével állna összefüggésben. Ilyenre a soron kívüli vezetői vizsgálatáról készült vizsgálati jelentés és a vezetői értékelés ismertetéséről készült hangfelvétel alapján készített szó szerinti leirat sem tartalmaz utalást, továbbá az eljárás során sem merült fel olyan tény, adat, körülmény, amely ezt támasztotta volna alá.
- [37] Tette mindezt az alperes elnöke oly módon, hogy az nélkülöz minden jogszabályi alapot. Bár helyesen hivatkozott az alperes a Bszi. 117. § (1) k) pontban meghatározott elnöki jogkörre, azonban – a fent kifejtettek alapján - jelen perbeli esetben a Kúria elnökének döntése nem az igazgatási jogkörén alapult, hanem a két, felperessel szemben lefolytatott vizsgálat során tett megállapításokra, továbbá felperes ezekkel összefüggésben tett és ezeket érintő nyilatkozataira.
- [38] A bíróság a fentiekben részletezett jogszabályi előírások és a Kúria elnöke által előadottak, valamint az elnöki intézkedésben rögzítettek értelmezése alapján tehát megállapította, hogy a felperes által sérelmezett alperesi intézkedésnek nincsen jogszabályi alapja, ezáltal az jogszabályba ütközik és semmis.
- [39] Az Mt. 27. § (2) és 15. § (3) bekezdései értelmében a semmisség jogkövetkezménye az érvénytelenség. Az alperesi jognyilatkozat a bíróság megítélése szerint olyan súlyos fogyatékoságban szenved azáltal, hogy hiányzik a jogszabályi alapja, amely kizárja a joghatását; azaz nem lehet rá jogot alapítani, az alperes által célzott joghatás nem érhető el. Mindebből következően – figyelemmel arra, hogy annak jogszabályi akadálya nincs - az eredeti állapotot helyre kell állítani.
- [40] A bíróság a felperes elsődleges kereseti kérelmével összefüggésben az alábbiakat rögzíti. A bíróságnak nincsen hatásköre a munkáltatót oly módon marasztalni, hogy konkrétan meghatározza számára, hogy milyen feladatokkal bizza meg felperest. Felperes abban az esetben kérhetné a „tanácselnöki munkakörbe beosztott bíróként való tovább foglalkoztatását”, amennyiben az alperes megfosztotta volna őt a tanácselnöki tisztségétől. Tekintettel arra, hogy ilyenre nem került sor, a bíróság a felperes elsődleges kereseti kérelmét nem találta megalapozottnak.
- [41] Figyelemmel továbbá arra, hogy a bíróság a felperes másodlagos kereseti kérelmét alaposnak ítélte és a támadott alperesi intézkedés semmisségét megállapította, ezért a harmadlagos kereseti kérelem vizsgálatára nem került sor.
- [42] A bíróság kiemeli, hogy a Kúria a legfőbb bírói szerv; a Kúriát az elnök vezeti, azaz ő a legfőbb bíró. A Kúria elnökével szemben speciális követelmények, a társadalom tagjaihoz képest magasabb erkölcsi és jogkövető elvárások érvényesülnek. A Kúria elnökétől a társadalom és az

igazságszolgáltatás magas szintű normakövetést vár el, ezért a Kúria elnökére fokozott felelősség hárul, hogy példamutató magatartásával az igazságszolgáltatás erényeit és alapértékeit képviselje mind a bírák, mind pedig a társadalom felé.

- [43] Bár felperes nem sérelmezte, azonban a teljesség kedvéért a bíróság rögzíti, hogy a Bjt. 146. § (2) bekezdése alapján a sérelmezett intézkedéstől számított 15 napon belül nyílik meg a jogorvoslati határidő, nem pedig egy esetleges szó szerinti jegyzőkönyv kézhezvételétől számítottan.
- [44] Mindezekre tekintettel a bíróság a rendelkező részben foglaltak szerint határozott és felperes másodlagos kereseti kérelmét alaposnak ítélte és megállapította a felperes által támadott alperesi intézkedés semmisségét.

Záró rész

- [45] A bíróság a Pp. 82. §-ában foglaltak alapján a felszámított perköltség viseléséről az eljárást befejező határozatában hivatalból dönt.
- [46] A költségmentesség és költségfeljegyzési jog polgári és közigazgatási bírósági eljárásban történő alkalmazásáról szóló 2017. évi CXXVIII. törvény 3. § (1) bekezdés d) pontja alapján a feleket tárgyi költségfeljegyzési jog illeti meg.
- [47] A bíróság megállapította, hogy alperes 100%-ban pervesztes lett.
- [48] A bíróság a perköltség mértékével összefüggésben az alábbiakat rögzíti. A bírósági eljárásban megállapítható ügyvédi költségekről szóló 32/20023. (VIII.22.) IM rendelet 2. § (1) bekezdése értelmében az ügyvéd által képviselt fél ügyvédi költségként a fél és az ügyvéd között létrejött ügyvédi megbízási szerződésben kikötött munkadíj, valamint a fél által ügyvédje részére költségtérítésként megfizetett indokolt készkiadások együttes összegét számíthatja fel. A (2) bekezdés szerint az (1) bekezdés alapján felszámított munkadíj összegét a bíróság indokolt esetben mérsékelheti, ha az nem áll arányban a ténylegesen elvégzett ügyvédi tevékenységgel. A bíróság döntését indokolni köteles.
- [49] Felperes jogi képviselője megbízási szerződést csatolt és költségjegyzék nyomtatványon számította fel a peres eljárással összefüggésben felmerült költségeit, amelyeket a bíróság alaposnak ítélte és nem látott módot azok mérséklésére.
- [50] A Kúria II.Pfv.20.887/2023/6. ítéletében ugyanis kifejtette, hogy a megbízási díj összegében a felek szabadon állapodhatnak meg; a fenti IM rendelet a felek szabad megállapodásán alapuló ügyvédi munkadíj mértékéről nem foglal állást, amelyből az következik, hogy a fél a perben költségként az általa elfogadott és megfizetni vállalt ügyvédi munkadíj összegét számíthatja fel. A szerződésben megállapodott ügyvédi munkadíj bíróság általi mérséklése a szerződés tartalmának szabad meghatározása alapelveivel szemben kivételes és ebből adódóan szűken értelmezendő. Az óradíj mértékére pedig legfeljebb akkor terjedhet ki, ha az a piaci viszonyokkal és a józan ésszel nyilvánvalóan ellentétes, kirívóan eltúlzott mértékű.
- [51] Az aránytalanság vizsgálata az ügyvéd ténylegesen elvégzett tevékenységének és az ügyvédi munkadíjak az egybevetése. A perhez kapcsolódó képviseleti tevékenység vizsgálata elsődlegesen tényeken, továbbá az egyedi jogvitában felmerült egyéb körülményeken alapulhat és a kifejtett ügyvédi tevékenység eljárásjogi szempontú konkrét értékelését jelenti. A vizsgálat objektív szempontja, hogy az ügyvéd tényleges perbeli tevékenysége a megbízási szerződésben

általával vállalt kötelezettségnek megfelelt-e: a tárgyalásokon részt vett, a per viteléhez szükséges periratokat előkészítette, határidőket betartotta, az ügyfele jogi képviselőt az eljárási jognak megfelelően ellátta. Ezt a tárgyalási jegyzőkönyvek, a beadványok, azaz a konkrét periratok bizonyítják. Amennyiben az ügyvéd ezt a feladatát maradéktalanul ellátta (a tárgyalásokon részt vett, periratait határidőben benyújtotta, az ellenérdekű fél perirataira reagált), az objektív kritériumoknak megfelelt.

- [52] A Kúria hangsúlyozta: a bíróságnak a perköltség mérséklése körében végzett aránytalanság vizsgálata az ügyvéd munkájának tartalmi megítélésére nem terjedhet ki. A bíróság a jogvitát eldöntő ítéletben foglal állást az érvényesített jogról és a pernyertesség-pervesztesség körében rendelkezik a perköltségről. A tényleges tevékenység arányossága szempontjából nem vizsgálható, hogy az ügyvéd beadványai milyen terjedelműek és nem értékelhető a munkája tartalmi minősége. A perköltség viselése a fél pernyertességén-pervesztességén alapul, az ügyvédi költség pedig részleges vagy teljes pernyertesség esetén érvényesíthető. Ebből következően pernyertesség esetén az elvégzett tényleges tevékenység körében nem mérséklési szempont az ügyvéd munkájának minősítése (mivel ez azt jelentené, hogy a fél ugyan pernyertes lett, de a bíróság szerint jogi képviselője jogi tevékenysége mégsem volt megfelelő).
- [53] Az aránytalanság vizsgálatnál számtalan, az adott ügyben felmerülő egyéb körülmény is értékelhető, nem releváns azonban a bíróság véleménye. A Kúria rámutatott, hogy a munkadíj nem az ügyvéd nettó jövedelme, hanem abból finanszírozza a tevékenysége végzéséhez szükséges és indokolt összes kiadását (pl. kamarai díj, biztosítás, rezsiköltség, iroda bérlet, alkalmazotti munkabér, eszközök vásárlása és pótlása).
- [54] Az ügyvéd tevékenysége a peres képviselő ellátása körében a konkrét eljárásjogi cselekményeken kívül magában foglalja a per hatékony és időszerű befejezése, a perkonzentráció elve és az eljárástámogatási kötelezettség megfelelés érdekében végzett, a bírósági eljárással szorosan összefüggő tevékenységet is. Az óradíjon alapuló elszámolás szerinti munkadíj arányosságának vizsgálata tehát nem szűkíthető le a bíróságon töltött időtartamra vagy nem jelentheti azt, hogy a bíróság véleménye szerint egy perirat elkészítése mennyi időt vesz igénybe, mivel az tartalmazza a felkészülést, az ügyféllel folytatott általában többszöri egyeztetést, kommunikációt is.
- [55] A Kúria rámutatott továbbá arra is, hogy az ügyvédi munkadíj az elvégzett munka ellenértéke, amelyet az ügyfél részben vagy egészben a jogi képviselőjének a per időtartama alatt már megfizetett. A pernyertesség esetén járó perköltség azt jelenti, hogy a bíróság a munkadíj megtérítésére a pervesztés felet a pernyertes fél javára kötelezi (azaz ügyvédi költségét a pervesztés féllal fizeteti meg), mivel alappal perelt, illetve alaptalanul perelték.
- [56] A bíróság kiemeli, hogy felperes perköltségként az ügyvédi megbízási szerződésben rögzített óradíj alapján kimutatott költséget számította fel, a bíróság a perköltség meghatározásánál a megbízási szerződést vette alapul és az alperes pernyertessége alapján rendelkezett a felszámított költségről. A bíróság a fentiekben kifejtettek alapján nem látott lehetőséget a megbízási szerződésben rögzített ügyvédi munkadíj mértékének mérséklésére, figyelemmel arra, hogy a peres iratok alapján megállapítható, hogy felperesi jogi képviselő a megbízási szerződésben vállalt feladatot ellátta, peres iratokat szerkesztett, a tárgyaláson megjelent, valamint a munkadíja semmiképpen sem tekinthető a piaci viszonyokkal és a józan ésszel nyilvánvalóan ellentétesnek, kirívóan eltúlzott mértékűnek.
- [57] Az alperes az illetékekről szóló 1990. évi XCIII. törvény (Itv.) 5. § (1) bekezdése alapján teljes személyes illetékmentességben részesül, ezért az eljárás illetékét az állam viseli.

Fővárosi Törvényszék Munkaügyi Kollégiuma

20.M.71.080/2024/14.

13

[58] Az ítélet elleni fellebbezési jog a Pp. 365. § (2) bekezdés a) pontján, a fellebbezés módjára vonatkozó rendelkezés a Pp. 376. §, 379. § és 380. § rendelkezésein alapul.

Budapest, 2025. március 17.

dr. Sívó-Darás Orsolya s. k.

Fővárosi Törvényszék Munkaügyi Kollégiuma

20.M.71.080/2024/13.

13

tanács elnöke
az aláírásban akadályozott Korbélyi Anna Magdolna és
Mózes Ernő Attila ülnökök helyett is